

U.G. 2nd Semester Examination - 2019

SANSKRIT

[HONOURS]

Course Code : SANH/CC-T-III

Full Marks : 60

Time : 2½ Hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

1. सरल-सुरगिरा देवनागरीलिप्या च यथेच्छं दश प्रश्नाः समाधेयाः :

2×10=20

- 'शुकनासोपदेशः' संस्कृतसाहित्यस्य कस्मिन् भेदेऽलम्ब्यते? अस्य पाठ्यांशस्याकग्रन्थः कः?
- 'इत्यतः विस्तरेणाभिधीयसे' इत्यस्य वक्ता कः? सः विस्तरेण किमुक्तवान्?
- बुद्धिः कदा कालुष्यमुपयाति? यूनां दृष्टिः कीदृशी भवति?
- सर्वाविनयानामायतनं किम्? सर्वमुल्लिख्यताम्।
- उपदेशगुणाः कुत्र कीदृशमिव सुखेन विशन्ति?
- 'तमलमस्मि नाहमुद्धर्तुम्' इतीदं वाक्यं कुत्रोपलभ्यते? कोऽस्य वाक्यस्य वक्ता?

[Turn Over]

vii) 'अभ्यासे', 'निष्कलः' चेति पदद्वयस्यार्थः लेख्यः।

viii) 'विश्रुतचरितम्' इत्यस्य निर्वचिते पाठ्यांशे कस्य वृक्षस्योल्लेखोऽस्ति? तत्र कूपपतितः बृद्धः केन प्रकारेणोत्तोलितोऽभवत्?

ix) विश्रुतचरिते 'पुण्यश्लोकः' कः? पाठ्यांशेऽस्मिन् प्राप्तस्य जनपदस्य नाम लिख्यताम्।

x) कः सर्वगुणैः समृद्धोऽपि कस्मिन् विषये नात्यादृतोऽभूत्?

xi) संस्कृतगद्यस्य प्राचीनतमं रूपं कुत्रागम्यते? गद्यकाव्यस्य भेदद्वयमुल्लिख्यताम्।

ii) 'वासवदत्ता' केन विरचिता? कः आसीत् वासवदत्तायाः प्रेमास्पदम्?

iii) भट्टवाणः कुत्र कस्मिन् वंशेऽजायत?

iv) पञ्चतन्त्रस्य तन्त्राणां नामानि क्रमानुसारमुल्लिख्यन्ताम्।

v) विद्यापतिः कस्य सभाकविः आसीत्? 'पुरुषपरीक्षा' इति ग्रन्थे कियन्ति कथाः सङ्कलिताः सन्ति?

Write short notes on any four of the following in Sanskrit or Bengali on English language:

5×4=20

Nature of Lakṣmī

लक्ष्मीस्वभावः

अथवा

Identity of Śukanāsa

शुकनासपरिचयः

‘शुक्नासोपदेशः’ इति पाठ्यांशानुसारतः ‘वाणी बाणो बभूव’
इति बाण-प्रशस्तिवचनं युक्तं न वेति विचार्यताम्। 10

i) विश्रुतचरिते ‘कुमारसेवकः’ कः? तस्य चारित्रिक-
वैशिष्ट्यमुल्लिख्यताम्। 1+4

ii) ‘तनु किल शास्त्रं शास्त्रान्तरानुबन्धि’ इत्यत्र किं नाम
शास्त्रं समुद्दिष्टम्? अस्मिन् शास्त्रे केषां कृते कीदृशं कर्तव्यं
वर्णितम् अस्ति?—संक्षेपेनालोच्यताम्। 1+4

‘हितोपदेशः’ इति कथाग्रन्थमाश्रित्य कश्चन प्रबन्धः लेख्यः।
10

- ii) Puṇyavarmā
पुण्यवर्म
अथवा
Advices of Vasurakṣita
वसुरक्षितस्योपदेशः
iii) Daṇḍin
दण्डी
iv) Śukasaptatikathā
शुकसप्ततिकथा
v) Ambikāḍattavyāsa
अम्बिकादत्त-व्यासः
vi) Vetālapañcaviṃśatikā
वेतालपञ्चविंशतिका

3. Answer any two of the following. One must be written
in Sanskrit with Devanāgarī Script: 10×2=20

- a) Explain any one of the following in Sanskrit
language with Devanāgarī Script: 10
i) इन्द्रियहरिणहारिणी च
सततमतिदुरन्तेयमुपभोतामृगतृष्णिका।
ii) आगमदीपदृष्टेन खल्वध्वना सुखेन वर्तते लोकयात्रा।